

Cancelaria de Stat

RAPORT DE MONITORIZARE **privind progresul în realizarea Programului de implementare, pentru anii 2023-2026, a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030**

(pentru anul 2024)

Chișinău 2025

CONȚINUT

I. Introducere.....	5
II. Stadiul general al implementării Programului SRAP	5
III. Progresul implementării Programului SRAP în anul 2024 – analiza pe componente și obiective.....	10
1. Managementul funcției publice și al funcționarilor publici.....	10
2. Cadrul instituțional al administrației publice centrale.....	13
3. Sistemul de planificare strategică și elaborare a politicilor publice	16
4. Debirocratizarea și dezvoltarea serviciilor electronice.....	21
5. Administrația publică locală.....	22
IV. Concluzii și recomandări	24
<i>Anexa nr.1. Lista autorităților /instituțiilor publice responsabile</i>	<i>26</i>
<i>Anexa nr.2. Lista actelor normative aprobate în anul 2024</i>	<i>27</i>
<i>Anexa nr.3. Lista acțiunilor restante, dar care sunt în derulare</i>	<i>29</i>

Listă diagrame

Diagrama 1: Distribuția pe ani a acțiunilor	6
Diagrama 2: Nivelul de realizare a acțiunilor cu termen în anul 2024.....	7
Diagrama 3: Progresul lunar al realizării acțiunilor	7
Diagrama 4: Ponderea acțiunilor pe autorități responsabile principale (%).....	8
Diagrama 5: Stadiul acțiunilor divizat pe autorități responsabile principale (nr. acțiuni).....	9
Diagrama 6: Clasamentul autorităților după nivelul de implementare a acțiunilor.....	9
Diagrama 7: Acte normative adoptate în anul 2024	9
Diagrama 8: Rata de implementare a acțiunilor pe ani	10
Diagrama 9: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul I	11
Diagrama 10: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul II.....	14
Diagrama 11: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul III	16
Diagrama 12: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul IV	21
Diagrama 13: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul V.....	23

Abrevieri:

AGE - Agenția de Guvernare Electronică
ANA - Agenția Națională a Arhivelor
ANI – Autoritatea Națională de Integritate
ARIJ - Agenția Resurse Informaționale Juridice (raportează Ministerului Justiției)
ASP - Agenția Servicii Publice
BNS - Biroul Național de Statistică
CS - Cancelaria de Sat
CTIF - IP Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (raportează Ministerului Finanțelor)
MA - Ministerul Apărării
MAE - Ministerul Afacerilor Externe
MAI - Ministerul Afacerilor Interne
MAIA - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MC - Ministerul Culturii
MDED - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
ME - Ministerul Energiei
MEC - Ministerul Educației și Cercetării
MF - Ministerul Finanțelor
MIDR - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
MJ - Ministerul Justiției
MM - Ministerul Mediului
MMPS - Ministerul Muncii și Protecției Sociale
MS - Ministerul Sănătății
PA al SRAP – Planul de acțiuni pentru realizarea Programului de implementare, pentru anii 2023-2026, a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova
PNA – Programul național de aderare 2025 - 2029
PNR – Planul național de reglementări
SRAP - Strategia de Reformă a Administrației Publice pentru perioada 2023-2030
STI al MAI - Serviciul Tehnologii Informaționale a MAI (raportează MAI)
STISC - IP Serviciul Tehnologii Informației și Securitate Cibernetică
USM - IP Universitatea de Stat din Moldova (Institutul de Administrare Publică)

I. Introducere

O administrație publică modernă și eficientă este fundamentul dezvoltării economice și sociale a Republicii Moldova, având un rol crucial în crearea unui mediu favorabil investițiilor, stimularea creșterii economice și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. Prin Hotărârea Guvernului nr.126/2023, Guvernul Republicii Moldova a aprobat Strategia de Reformă a Administrației Publice pentru perioada 2023-2030, având ca obiectiv modernizarea și eficientizarea administrației publice centrale și locale, în conformitate cu standardele Uniunii Europene, precum și consolidarea încrederii cetățenilor în administrația publică, prin furnizarea unor servicii publice de înaltă calitate, care să răspundă nevoilor cetățenilor, dar și ale entităților sociale și economice. Reforma este structurată în două etape: prima etapă (2023-2026) este deja în implementare, iar a doua etapă va acoperi perioada 2027-2030, implementarea acțiunilor propuse va contribui astfel la creșterea eficienței administrației publice, la sporirea încrederii cetățenilor în instituțiile statului și la accelerarea procesului de integrare europeană a Republicii Moldova.

Scopul Strategiei de reformă a administrației publice este ca, până la sfârșitul anului 2030, Republica Moldova să dispună de o administrație publică centrală și locală capabilă să sprijine dezvoltarea sustenabilă a țării, caracterizată printr-un nivel înalt de integritate și competență. Astfel, se urmărește ca: (a) administrația să gestioneze eficient și să ofere servicii publice de calitate prin profesionalizare, stabilitate, simplificare, raționalizare, predictibilitate și coordonare; (b) să câștige respectul și încrederea cetățenilor prin onestitate, transparență, responsabilitate, accesibilitate și deschidere; (c) să - și întărească capacitatea de a fundamenta și implementa politici publice, pentru a răspunde provocărilor procesului de aderare la Uniunea Europeană.

Prezentul Raport evaluează progresul realizat în anul 2024 pentru cele 42 de acțiuni inserate în Planul de acțiuni al SRAP, analizând performanța a 30 de autorități administrative și instituții publice responsabile, dar și impactul asupra celor cinci obiective generale. Raportul are ca obiectiv central prezentarea realizărilor obținute, dar și a provocărilor întâmpinate pe parcursul procesului de reformă al administrației publice.

Pentru realizarea acestui Raport a fost utilizată o abordare mixtă, combinând analiza calitativă și cantitativă a datelor furnizate de instituțiile implicate în implementarea SRAP. Sursele primare de informații au inclus raportările oficiale transmise prin platforma cs.cloud.gov.md precum și alte informații adiționale.

Evaluarea s-a desfășurat conform Metodologiei de evaluare aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 privind planificarea strategică, având ca principală direcție analiza stadiului de realizare a acțiunilor incluse în Planul de Acțiuni aferent SRAP, prin clasificarea acestora în trei categorii: realizate în termen, în curs de realizare și nerealizate.

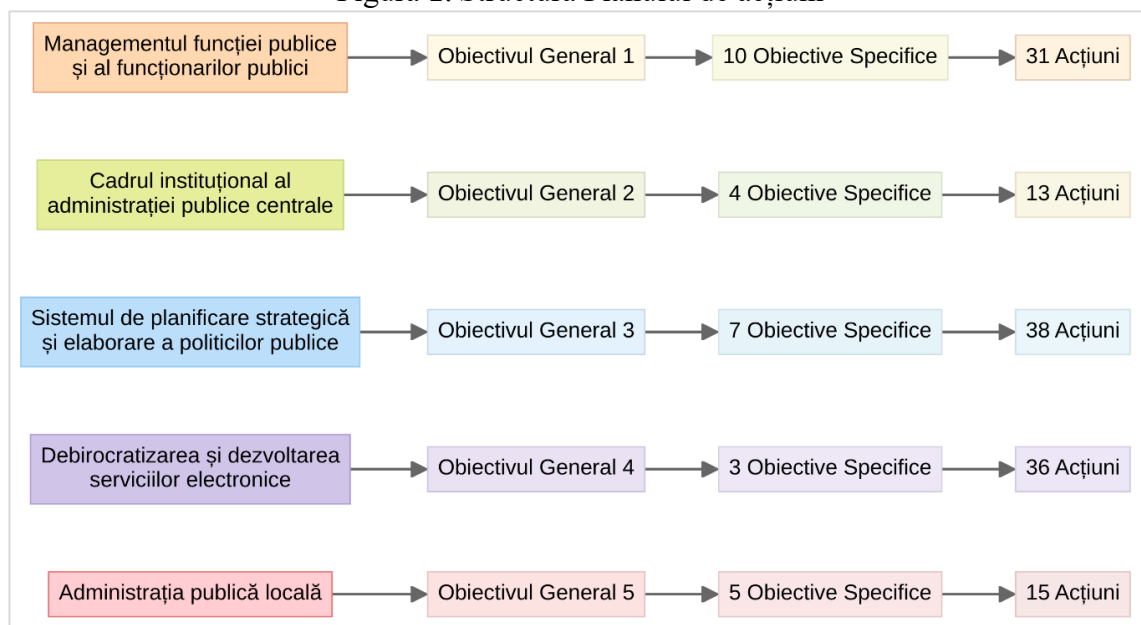
Rezultatele obținute conturează o imagine clară a stadiului actual al reformei, evidențiind atât progresele realizate, cât și eventualele discrepante față de obiectivele inițiale.

II. Stadiul general al implementării Programului SRAP

Planul de acțiuni pentru realizarea Programului de implementare, pentru anii 2023-2026, a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030 este structurat în 5 obiective generale fiecare corespunzând unei componente esențiale a reformei (a se vedea Fig.1).

Cele 5 obiective generale sunt structurate în 29 de obiective specifice, pentru implementarea cărora au fost definite 133 de acțiuni.

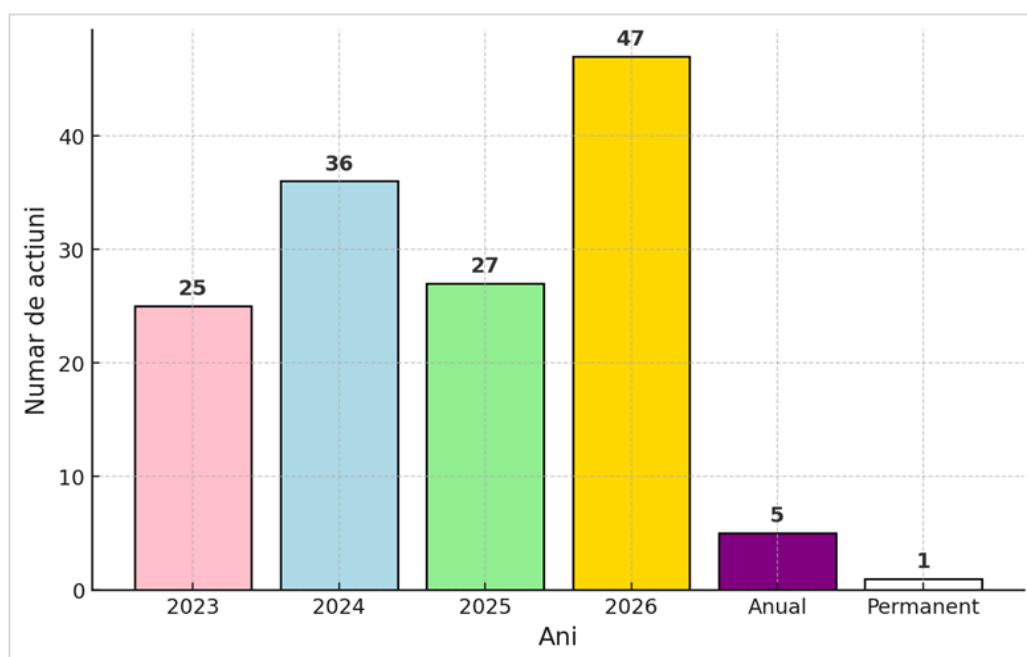
Figură 1: Structura Planului de acțiuni

Sursa: Realizat de autor (cu referire la HG nr. 352/2023)

Diagrama de mai jos ilustrează distribuția acțiunilor pe ani, evidențiind faptul că, cele mai multe acțiuni sunt planificate pentru realizare în anul 2026, cu un total de 47 de acțiuni, urmat de anul 2024 cu 36 de acțiuni și anul 2025 cu 27 de acțiuni.¹

Diagrama 1: Distribuția pe ani a acțiunilor (nr. acțiuni)

Sursa: Realizat de autor (cu referire la HG nr. 352/2023)

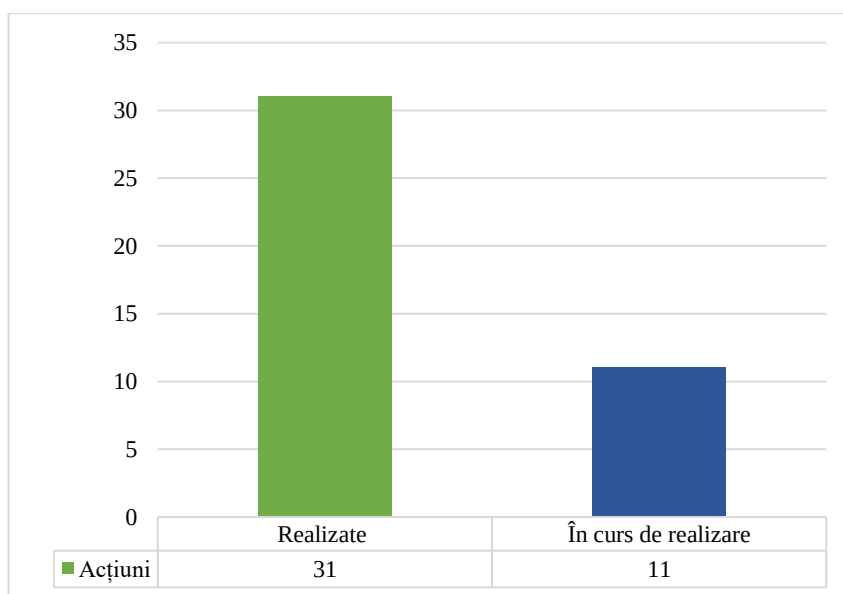
¹ Reprezentarea grafică evidențiază un total de 141 de acțiuni distribuite pe ani, comparativ cu cele 133 de acțiuni prezentate în Fig. 1. Această diferență se explică prin faptul că unele acțiuni se desfășoară pe parcursul mai multor ani, având indicatori cu termeni distincți de realizare.

În cadrul realizării Programului de implementare a SRAP, din totalul de 42 de acțiuni planificate pentru anul 2024 (inclusiv 5 acțiuni anuale și acțiunea cu caracter permanent), 31 de acțiuni au fost finalizate, **ceea ce reprezintă o rată de realizare de 74%**. Această performanță indică un progres semnificativ în aplicarea măsurilor prevăzute, reflectând angajamentul instituțiilor implicate în implementarea reformelor.

Analiza detaliată a stadiului de implementare relevă următoarea situație:

- **31 de acțiuni au fost realizate** în conformitate cu termenii stabiliți;
- **11 acțiuni sunt în proces de realizare**, ceea ce impune un efort suplimentar susținut și monitorizare continuă pentru a asigura finalizarea acestora conform angajamentelor asumate.

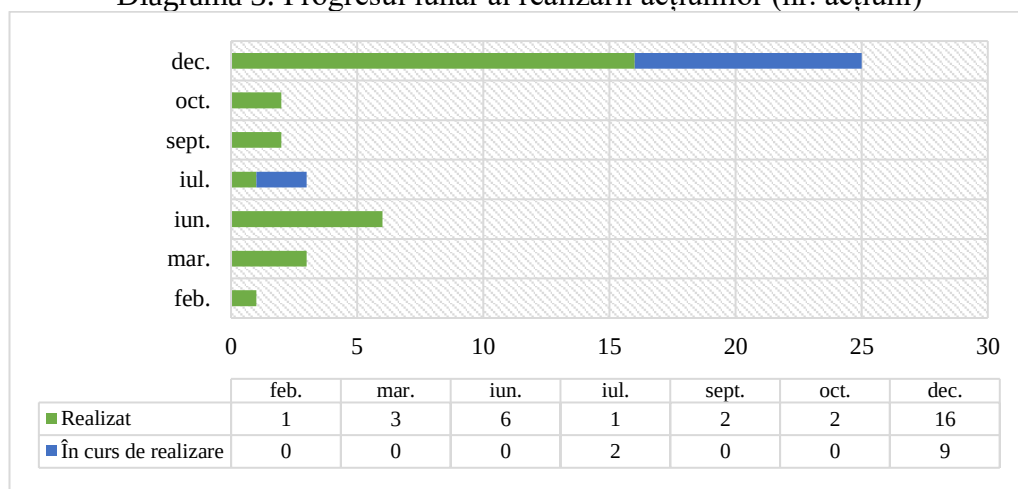
Diagrama 2: Nivelul de realizare a acțiunilor cu termen în anul 2024 (nr. acțiuni)

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

Diagrama 3 ilustrează nivelul de implementare a acțiunilor pe luni, în anul 2024. Observăm că cele mai multe acțiuni au fost finalizate în luna decembrie (16), ceea ce sugerează o tendință clară de intensificare a implementării în ultimele luni.

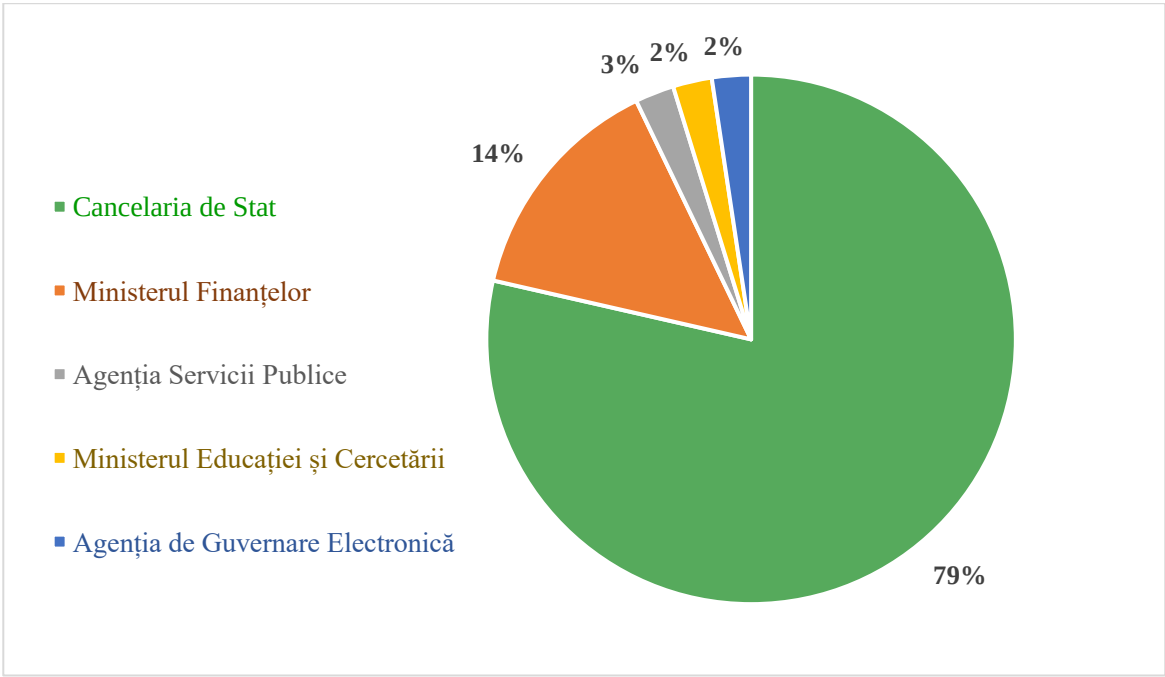
Diagrama 3: Progresul lunar al realizării acțiunilor (nr. acțiuni)

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

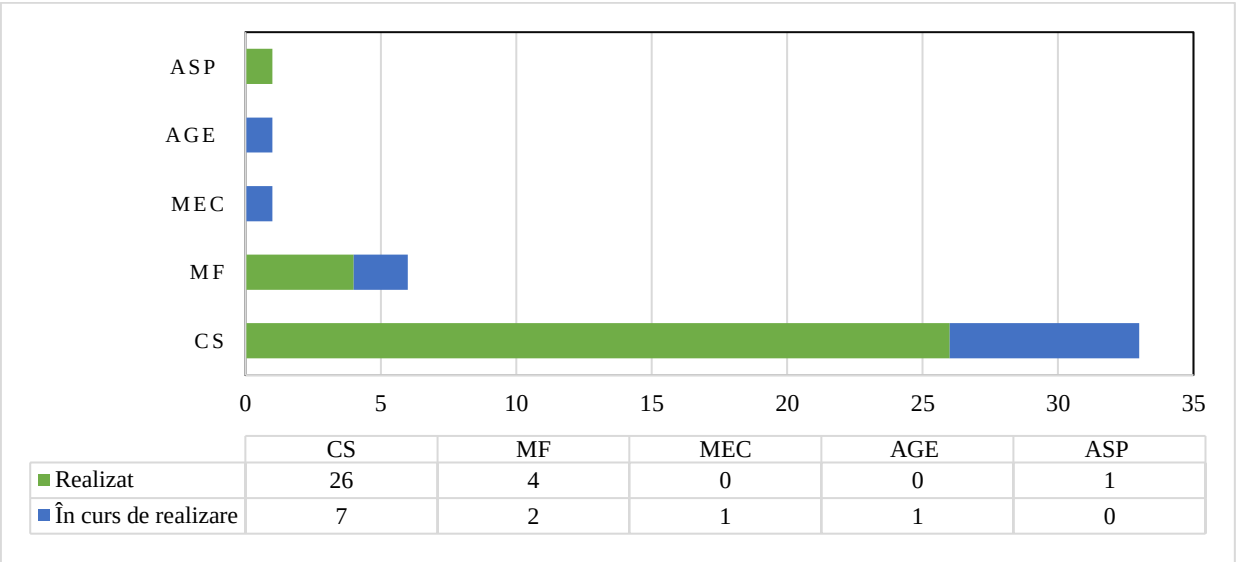
Repartizarea acțiunilor pe autoritățile responsabile de implementare și raportare pentru anul 2024 evidențiază o distribuție concentrată, majoritatea acțiunilor revenind Cancelariei de Stat (CS), cu 33 de acțiuni (79%), urmată de Ministerul Finanțelor (MF), cu 6 acțiuni (14%). Agenția Servicii Publice (ASP), Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și Agenția de Guvernare Electronică (AGE), fiecare responsabile de câte o acțiune, reprezentând 2% din total (Diagrama 4).

Diagrama 4: Ponderea acțiunilor pe autorități responsabile principale (%)

În ceea ce privește gradul de implementare, CS a realizat 26 de acțiuni, în timp ce 7 sunt în curs de desfășurare. MF a finalizat 4 dintre cele 6 acțiuni atribuite, iar 2 rămân în proces de implementare. Dintre instituțiile cu o singură acțiune planificată, ASP a finalizat activitatea, în timp ce MEC și AGE au acțiuni aflate încă în derulare.

Diagrama 5: Stadiul acțiunilor divizat pe autorități responsabile principale (nr. acțiuni)

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

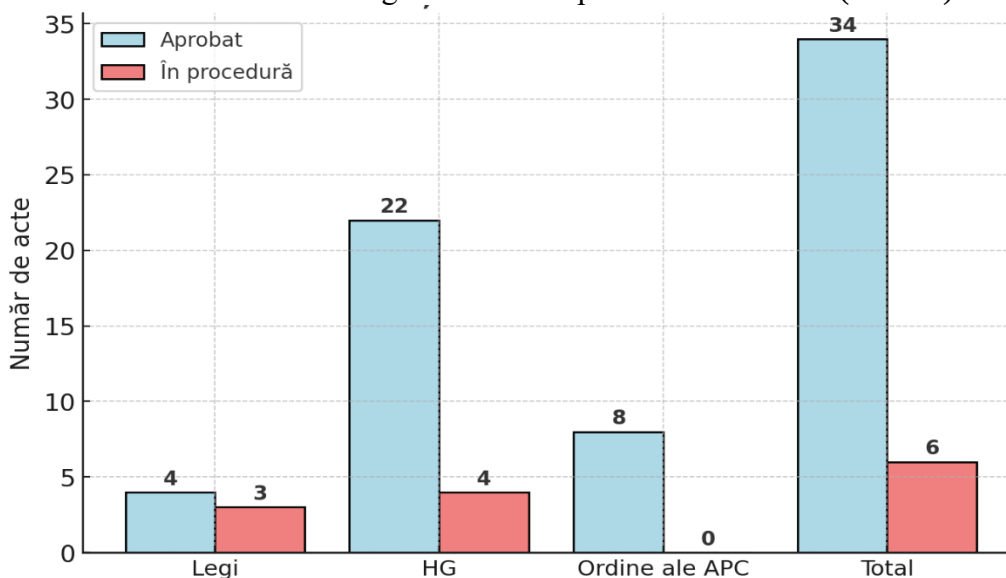
Analiza gradului de realizare a acțiunilor planificate pentru anul 2024 relevă următoarele diferențe între instituțiile evaluate (a se vedea Diagrama 6): Agenția Servicii Publice (ASP) - un grad de realizare de 100%, finalizând integral acțiunea prevăzută, Cancelaria de Stat (CS) – cu un progres de 78,8%, urmată de Ministerul Finanțelor (MF), care a implementat 66,7% dintre măsurile planificate. În cazul Ministerului Educației și Cercetării (MEC) și Agenției pentru Guvernare Electronică (AGE), deși acțiunile sunt în curs de realizare, acestea nu au fost finalizate, ceea ce determină un grad de realizare de 0%.

Diagrama 6: Clasamentul autorităților după nivelul de implementare a acțiunilor

Autoritatea	Clasament	Grad de realizare	Numărul acțiunilor planificate în anul 2024 și statutul privind nivelul de realizare
ASP	I	100%	1 Realizate, 1 Total planificate
CS	II	78,8%	26 Realizate, 7 În proces de realizare, 33 Total planificate
MF	III	66,7%	4 Realizate, 2 În proces de realizare, 6 Total planificate
MEC	IV	0%	1 Realizate, 1 Total planificate
AGE	IV	0%	1 Realizate, 1 Total planificate
■ Realizate ■ În proces de realizare ■ Total planificate			

Pentru realizarea acțiunilor planificate, în anul 2024 au fost aprobate 34 de acte normative, incluzând legi, Hotărâri de Guvern și Ordine ale APC, așa cum este ilustrat în diagrama de mai jos și în Anexa nr. 3.

Diagrama 7: Acte normative adoptate în anul 2024 în vederea realizării Programului de implementare a SRAP (nr. acte)

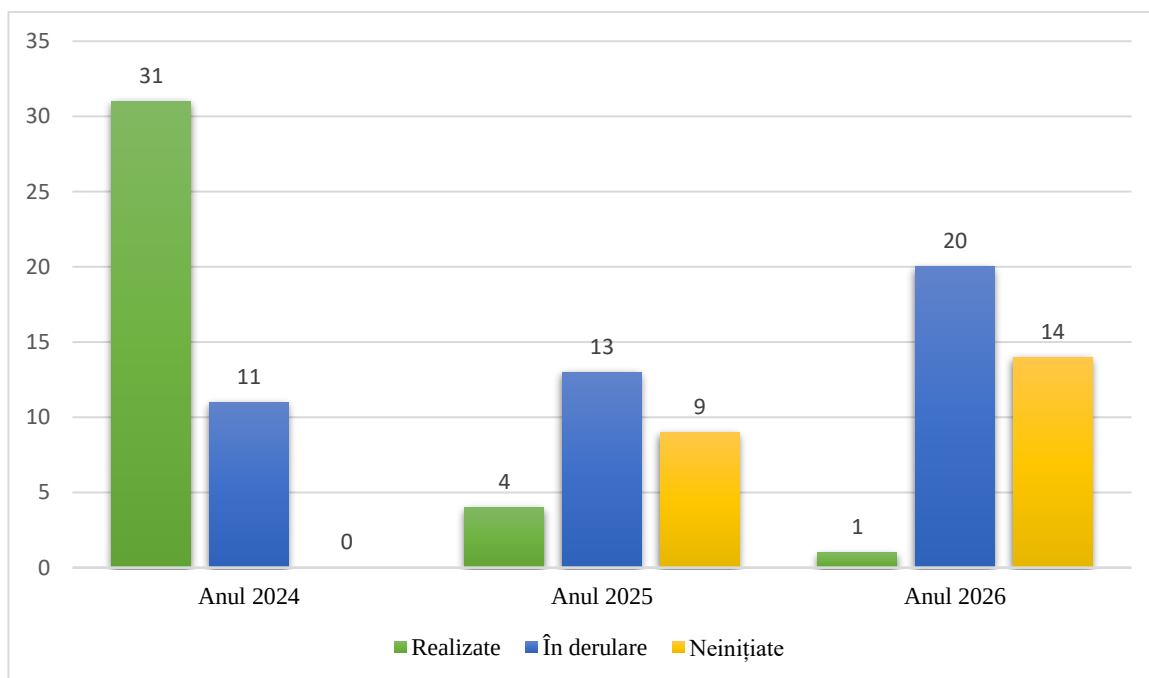
Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

Pentru anii 2025 și 2026, planul prevede un total de 26, respectiv 35 de acțiuni specifice, fiecare dintre acestea având scopul de a contribui la îndeplinirea obiectivelor stabilite. Conform raportărilor efectuate de autoritățile responsabile, în ceea ce privește progresul în implementarea acțiunilor prevăzute, se observă o evoluție semnificativă, cu un nivel considerabil de realizare a acestora.

În detaliu, pentru anul 2025, din cele 26 de acțiuni planificate, **4** au fost deja finalizate, iar **13** sunt în curs de implementare, însă cu stadii diferite de avansare. De asemenea, **9** acțiuni nu au fost încă demarate. În ceea ce privește anul 2026, din cele 35 de acțiuni planificate, **1** a fost finalizată, iar **20** sunt în curs de realizare, cu diverse grade de progres. În schimb, **14** acțiuni nu au fost încă inițiate.

Analizând aceste date, obținem o imagine clară asupra evoluției implementării acțiunilor, iar diagramele corespunzătoare (precum diagrama 8 prezentată mai jos) ilustrează rata de realizare a acestora pe parcursul fiecărui an. Astfel, este evident că, în ansamblu, planul se află pe drumul cel bun, iar progresul realizat reflectă succesul implementării și al respectării obiectivelor stabilite, cu toate că există în continuare acțiuni care necesită o atenție suplimentară pentru a fi finalizate.

Diagrama 8: Rata de implementare a acțiunilor pe ani

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

III. Progresul implementării Programului SRAP în anul 2024 – analiza pe componente și obiective

1. Managementul funcției publice și al funcționarilor publici

OG 1: *Cadrul instituțional aplicabil funcției publice va fi bine definit, elaborat pe baza bunelor practici și a standardelor europene în domeniul managementului funcției publice și al funcționarilor publici*

Obiectivul general este constituit din 10 obiective specifice și 31 de acțiuni, pentru realizarea cărora sunt responsabile 7 autorități: Ministerul Finanțelor, Cancelaria de Stat, Institutul de Administrație Publică, Agenția de Guvernare Electronică, Serviciul Tehnologia Informației și

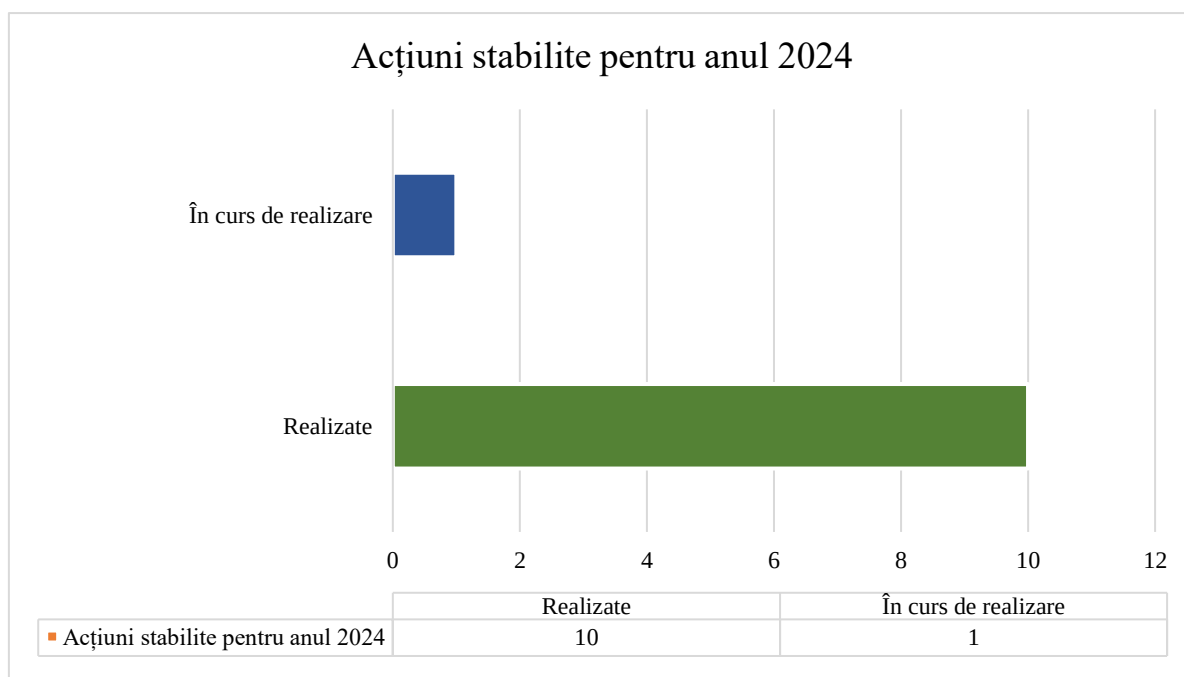
Securitate Cibernetică, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu sprijinul partenerilor de dezvoltare.

În acest context, obiectivul propus urmărește consolidarea cadrului instituțional pentru gestionarea funcției publice și al funcționarilor publici, astfel încât, la finalul implementării acțiunilor, acesta să fie conform cu cele mai bune practici și standarde europene în domeniu, promovând principii precum meritocrația, profesionalismul și responsabilitatea.

Din totalul de 31 acțiuni prevăzute la obiectivul general 1, pentru anul 2024, au fost stabilite 11 acțiuni, dintre care:

- 10 acțiuni au fost realizate;
- 1 acțiune în curs de realizare (*Diagrama 9*).

Diagrama 9: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul I (nr. acțiuni)

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

OS 1.1. *Capacitățile Cancelariei de Stat în domeniul elaborării, perfecționării și monitorizării implementării politicilor publice de management al funcției publice și al funcționarilor publici consolidate până la sfârșitul anului 2024.*

Acțiunea 1.1.2. Revizuirea și aprobarea cadrului normativ privind competențele Cancelariei de Stat în domeniul managementului funcției publice.

Acțiune realizată - competențele Cancelariei de Stat în domeniul managementului funcției publice au fost revizuite și actualizate, în acest scop fiind aprobată Hotărârea Guvernului nr. 888/2023, cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (reorganizarea structurală a unor autorități publice), precum și Legea nr. 47/2024, privind modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane).

Acțiunea 1.1.3. Elaborarea procedurilor standard de operare în domeniul monitorizării implementării cadrului normativ privind ocuparea funcției publice prin concurs, răspunderea disciplinară și evaluarea performanțelor.

Acțiune realizată - în scopul realizării obiectivului, au fost elaborate/actualizate - 3 ghiduri de monitorizare a procedurilor de personal, dintre care și Ghidul metodic pentru factorii implicați în procesul de organizare și desfășurare a stagiilor plătite în serviciul public.

În luna iulie 2024, pe site-ul Cancelariei de Stat, a fost publicat Raportul cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public - un instrument analitic care oferă o imagine completă asupra situației în implementarea Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, dar și oferă o perspectivă asupra evoluției resurselor umane în administrația publică (<https://cancelaria.gov.md/ro/advanced-page-type/rapoarte>).

OS 1.2. Capacitățile subdiviziunilor responsabile de managementul resurselor umane din cadrul autorităților publice vor fi dezvoltate până la sfârșitul anului 2026.

Acțiunea 1.2.1. Actualizarea funcțiilor și atribuțiilor subdiviziunii resurse umane din cadrul autorităților publice în domeniul managementului funcției publice.

Acțiune realizată - funcțiile de bază ale subdiviziunii resurse umane au fost reglementate mai detaliat prin Legea nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane). Regulamentul-cadru al subdiviziunii resurse umane din autoritatea publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2009 (Anexa nr. 9), a fost modificat (în corespundere cu modificările aprobate prin Legea nr. 47/2024) prin Hotărârea Guvernului nr. 581/2024.

Acțiunea 1.2.2. Elaborarea și realizarea programului de formare specializată a personalului responsabil de managementul resurselor umane din autoritățile publice.

Acțiune realizată - programul a fost elaborat și implementat în cadrul a 2 sesiuni de formare organizate de IAP și în cadrul a 3 sesiuni organizate de CS. Total instruiți: 20 funcționari APL și 90 - APC.

Acțiunea 1.2.3. Elaborarea și/sau actualizarea recomandărilor metodice privind implementarea procedurilor de personal.

Acțiune realizată - au fost actualizate 2 ghiduri metodice: *Evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarului public* și *Completarea și avizarea statului de personal*. A fost elaborat Ghidul metodic destinat factorilor implicați în procesul de organizare și desfășurare a stagiilor plătite în serviciul public.

Acțiunea 1.2.4. Organizarea și desfășurarea activităților de schimb de experiență pe diferite platforme, între funcționarii publici din cadrul subdiviziunilor resurse umane din autoritățile publice în plan național și/sau internațional.

Acțiune realizată pentru perioada de raportare:

- vizită de lucru la Agenția Națională a Funcționarilor Publici din România (ANFP). Numărul beneficiarilor - 6 funcționari publici din cadrul subdiviziunilor Resurse Umane din autoritățile publice și ai Direcției managementul funcției publice din CS.
- atelierul "Modificări ale cadrului normativ secundar privind managementul funcției publice și al funcționarilor publici", cu participarea șefilor subdiviziunilor RU din cadrul APC. Numărul de beneficiari - 20 .

OS 1.3. Evidența și managementul resurselor umane din autoritățile publice va fi automatizată, iar procesele operaționale aferente domeniului managementului funcției publice vor fi digitalizate până la finele anului 2026

Acțiunea 1.3.1. Dezvoltarea conceptului SIA EMRU – sistem informatic autonom sau parte componentă a SIA REA.

Acțiune în curs de realizare - proiectul Conceptului Sistemului Informațional pentru Managementul Resurselor Umane (SI EMRU) a fost dezvoltat pe baza unor componente integrate, având la bază tehnologia „cloud computing”. În prezent, proiectul se află în etapa de avizare, urmând ca, după finalizarea acestei proceduri, să fie prezentat în cadrul ședinței Guvernului pentru aprobare.

OS 1.9. *Dezvoltarea continuă a capacităților și motivarea formatorilor practicieni certificați cu rol de prestatori de servicii de instruire pentru administrația publică*

Acțiunea 1.9.1. Dezvoltarea capacităților de formare a funcționarilor publici care manifestă interes în realizarea rolului de formator în cadrul autorității publice din care face parte.

Acțiune realizată pentru perioada de raportare – IAP a desfășurat, pe parcursul anului 2024, 5 cursuri de formare a formatorilor, cu participarea a circa 135 de funcționari publici.

OS 1.10: *Dezvoltarea și implementarea programelor de formare specializată și de dezvoltare profesională pentru diferite categorii de personal din administrația publică*

Acțiunea 1.10.2. Elaborarea și/sau ajustarea programelor de formare specializată pentru diferite categorii de personal din administrația publică centrală și locală.

Acțiune realizată - în cadrul procesului de dezvoltare profesională a personalului din administrația publică, au fost elaborate și actualizate 5 programe de formare specializată pentru primari și consilieri locali, funcționari publici de conducere din autoritățile publice locale de nivel I, funcționari publici de conducere de nivel superior (2023-2024) și personalul responsabil de managementul resurselor umane din autoritățile publice.

Acțiunea 1.10.3. Implementarea programelor de formare specializată/de dezvoltare profesională pentru diferite categorii de personal din administrația publică centrală și locală în format mixt (online, la locul de muncă/in house training etc.).

Acțiune realizată pentru perioada de raportare - în cadrul Programului de formare specializată pentru funcționarii publici de conducere de nivel superior (2023-2024), organizat de CS, au fost instruite 25 de persoane în cadrul a 4 module (10 sesiuni de instruire). Programul s-a finalizat la 29.03.2024 și a fost absolvit de 16 persoane.

Acțiunea 1.10.4. Monitorizarea și evaluarea impactului instruirii desfășurate în cadrul programelor de formare specializată/de dezvoltare profesională.

Acțiune realizată pentru perioada de raportare - în primul semestru Cancelaria de Stat a evaluat 2 cursuri de instruire inițială. La fel, în perioada de raportare a fost evaluat Programul de formare specializată pentru funcționarii publici de conducere de nivel superior. Raportul anual va fi elaborat după prezentarea raportului privind realizarea Planului de formare și de dezvoltare profesională a personalului din autoritățile publice pentru anul 2024 de IAP.

2. Cadrul instituțional al administrației publice centrale

OG 2: *Un sistem instituțional flexibil și eficient al administrației publice centrale*

Acesta cuprinde 4 obiective specifice și 13 acțiuni, cu responsabilitatea implementării atribuită celor 3 entități: Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor și IP Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe.

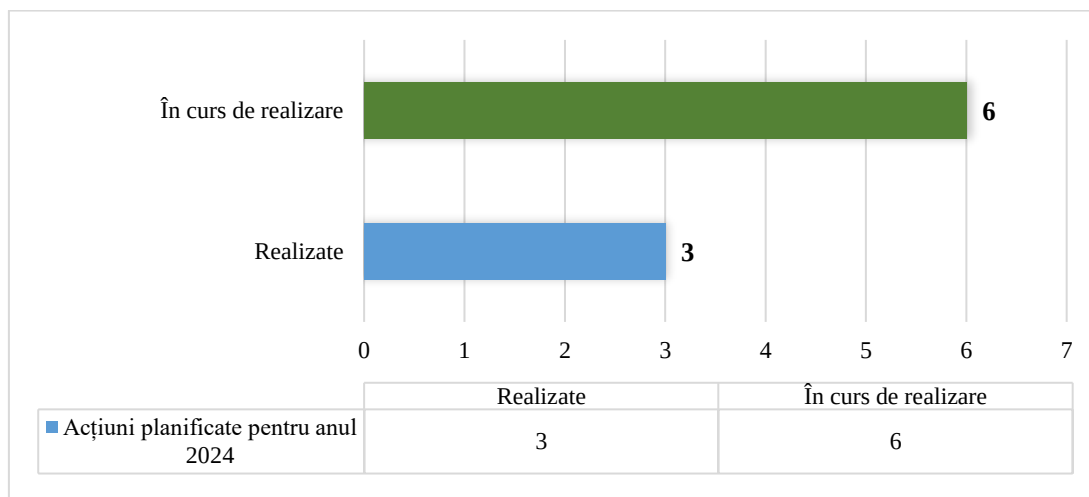
Obiectivul urmărește obținerea performanței prin dezvoltarea unui sistem instituțional flexibil și eficient în cadrul administrației publice centrale, esențial pentru asigurarea unei guvernări solide, capabile să răspundă provocărilor și să valorifice oportunitățile într-un context

global, în continuă schimbare. Implementarea acestui sistem presupune un angajament constant față de reformă și modernizare, iar rezultatele obținute ar trebui să contribuie la sporirea prosperității și bunăstării tuturor cetățenilor.

Din totalul de 31 acțiuni prevăzute la obiectivul general 2, pentru anul 2024, au fost stabilite 9 acțiuni, dintre care:

- 3 acțiuni au fost realizate;
- 6 acțiuni în curs de realizare (*Diagrama 10*).

Diagrama 10: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul II (nr. acțiuni)

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

OS 2.1. *Până la sfârșitul anului 2025, sistemul administrației publice centrale va fi raționalizat și eficientizat printr-un complex de măsuri legislative și prin management*

Acțiunea 2.1.1. Efectuarea analizelor funcționale comprehensive pentru toate sectoarele administrației publice centrale, ca bază de decizie pentru restructurare și reformă.

Acțiune realizată - în urma realizării unor analize comprehensive pentru toate sectoarele administrației publice, au fost identificate direcțiile necesare pentru inițierea proceselor de restructurare în domeniul administrației publice centrale. Informațiile și datele obținute au constituit fundamentul pentru elaborarea următoarelor acte normative: proiectul de lege privind instituțiile publice, proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (cu privire la migrarea autorităților administrative centrale) și proiectul de lege privind cadrul normativ conex proiectului de lege privind instituțiile publice.

Acțiunea 2.1.2. Pe baza recomandărilor analizelor funcționale comprehensive - raționalizarea și stabilizarea structurii administrației publice centrale, evitarea suprapunerii de domenii și competențe, stabilirea de structuri operaționale standardizate.

Acțiune în curs de realizare - pentru a asigura o structură eficientă a administrației publice și pentru a preveni suprapunerea inutilă a domeniilor și competențelor între diverse autorități, a fost elaborat proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, care vizează migrarea unor autorități administrative centrale din subordinea Guvernului către ministerele de resort, ce elaborează politici. Această intervenție presupune delimitarea clară a funcției de elaborare a politicilor de cea de implementare, prin trecerea anumitor autorități administrative centrale din subordinea Guvernului în subordinea ministerelor care elaborează/vor elabora politici în domeniul

respectiv. În prezent, acest proiect urmează a fi prezentat, conform procedurii, spre expertizare, urmând a fi aprobat de Guvern până la 14 mai 2025, conform PNR 2025.

Acțiunea 2.1.3. Modificarea actelor normative ce reglementează organizarea și funcționarea instituțiilor publice.

Acțiune în curs de realizare - pentru a asigura o reglementare coerentă și uniformă a organizării și funcționării instituțiilor publice, a fost elaborat proiectul de Lege privind instituțiile publice, alături de proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative, care stabilește cadrul normativ conex legii privind instituțiile publice. Aceste proiecte au fost concepute pentru a clarifica structura și atribuțiile instituțiilor publice, promovând astfel o administrație mai eficientă, transparentă și responsabilă. Proiectele urmează a fi aprobate de Guvern până la 14 mai 2025, conform PNR 2025 și adoptate în Parlament până la 31 iulie 2025, conform proiectului PNA 2025 – 2029.

OS 2.2. Până la sfârșitul anului 2025 autorităților și instituțiilor publice centrale li se vor aplica sisteme unice de management financiar bugetar

Acțiunea 2.2.1. Analiza și ajustarea procedurilor de management financiar bugetar și de execuție bugetară pentru toate tipurile de instituții publice, inclusiv pentru cele aflate la autogestiune.

Acțiune în curs de realizare - reglementările referitoare la procedurile financiare au fost integrate în cadrul proiectului de lege privind instituțiile publice și proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, care are rolul de a stabili un cadru normativ conex legii privind instituțiile publice, dar și în proiectul legii de modificare a Legii nr.181/2024 elaborat de MF, aflate în procedură de avizare

Acțiunea 2.2.2. Analiza comparativă și corelarea sistemelor de salarizare aplicabile în cadrul sectorului public cu identificarea criteriilor optime de omogenizare a acestora.

Acțiune în curs de realizare - a fost aprobat planul operațional al proiectului.

- A fost elaborat un prim document de termeni de referință (ToR), care va facilita contractarea unui expert internațional pe termen scurt, ce va oferi suportul necesar în faza inițială a procesului de revizuire a sistemului unitar de salarizare..
- A fost constituit Grupul de lucru de coordonare a procesului de reformă salarială și de revizuire a cadrului normativ privind salarizarea în sectorul bugetar, în care sunt incluși reprezentanți din cadrul Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Justiției, precum și alte autorități și instituții publice (ordinul MF nr. 1 din 13.01.2025).

Acțiunea 2.2.3. Monitorizarea autorităților administrative din subordine/instituțiilor publice, în care ministerul are calitatea de fondator.

Acțiune realizată - Ministerul Finanțelor a efectuat o evaluare detaliată a sistemului de răspundere managerială în cadrul autorităților publice centrale (APC) aflate sub coordonarea Guvernului, bazându-se pe monitorizarea anuală a stării controlului intern managerial. Rezultatele acestei evaluări sunt prezentate în Raportul anual consolidat referitor la controlul financiar public intern (CFPI) pentru anul 2024, inclus în Capitolul 2 al documentului. Raportul a fost aprobat oficial prin Dispoziția Guvernului nr. 111/2024.

OS 2.3. Până la 1 iulie 2025 se vor clarifica condițiile și criteriile de obținere a statutului de autogestiune financiară de către instituțiile publice

Acțiunea 2.3.1. Stabilirea unei viziuni clare în ceea ce privește conceptul de „autogestiune” al instituțiilor publice și definirea în legislație a tipurilor de servicii care pot fi tarificate și pot astfel deveni venituri proprii.

Acțiune în curs de realizare - în cadrul procesului de elaborare a proiectului de Lege privind instituțiile publice, care vizează crearea unui cadru legislativ uniform pentru reglementarea instituțiilor publice de același tip, a fost revizuit conceptul de „autogestiune”, fiind propus spre excludere din cadrul normativ conex.

Acțiunea 2.3.2. Introducerea unui regim de management orientat spre rezultate, care va cuprinde toate instituțiile publice.

Acțiune în curs de realizare - conceptul referitor la regimul de management orientat spre rezultate este integrat în proiectul de Lege privind instituțiile publice. În prezent, proiectul este pregătit pentru a trece prin etapa de expertizare juridică și anticorupție, care va asigura alinierea acestuia la standardele legale și de transparență, prevenind eventualele riscuri de abuzuri și corupție în implementarea măsurilor prevăzute.

OS 2.4. *Până în anul 2026 sistemele de guvernanță de management al riscurilor și control vor fi evaluate sistematic prin activitate de audit intern eficientă și consolidată*

Acțiunea 2.4.3. Consolidarea funcției de auditor intern la nivelul organelor autorității administrației publice centrale, prin aplicarea criteriilor minime de dimensionare a subdiviziunilor de audit intern - **acțiune realizată.**

În anul 2024 subdiviziunile de audit intern au fost restructurate și consolidate la nivelul organelor administrației publice centrale, în conformitate cu cerințele de dimensionare a acestora, așa cum sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 655/2023.

3. Sistemul de planificare strategică și elaborare a politicilor publice

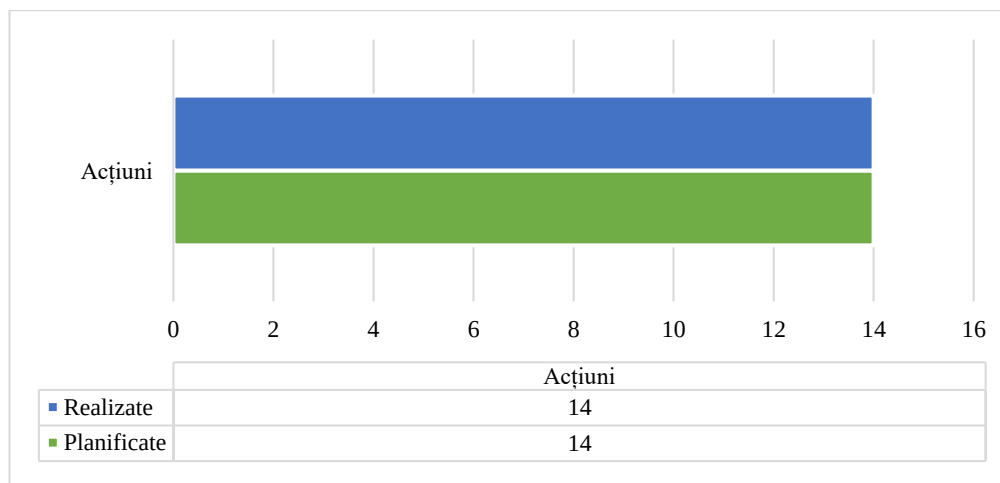
OG 3. *Sistemul de fundamentare și implementare a politicilor publice pe bază de dovezi va fi generalizat, consolidat și va funcționa eficient*

Acesta este constituit din 7 obiective specifice și 38 de acțiuni, responsabilitatea implementării revine celor 5 entități: CS, MAE, MF, MJ și Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe.

Obiectivul trei reprezintă un pas esențial pentru îmbunătățirea eficienței și impactului administrației publice în îndeplinirea nevoilor cetățenilor și în soluționarea problemelor societății. Consolidarea acestui sistem implică dezvoltarea și întărirea capacităților de cercetare și evaluare în cadrul administrației publice, oferind Guvernului posibilitatea de a formula recomandări și de a dezvolta strategii bazate pe date obiective, reducând astfel riscul de a lua decizii fundamentate pe intuiție sau pe considerente politice.

Din totalul de 31 acțiuni prevăzute la obiectivul general 3, pentru anul 2024, au fost stabilite 14 acțiuni, toate fiind realizate în termen (*Diagrama 11*).

Diagrama 11: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul III (nr. acțiuni)

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

OS 3.1. Sistemul de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice va fi durabil, eficient și digitalizat până în anul 2026

Acțiunea 3.1.3. Cartografierea și pașaportizarea documentelor de politici publice.

Acțiune realizată - lista documentelor de politici publice a fost publicată pe pagina oficială a Cămarilor de Stat, accesibilă la linkul: <https://cs.cloud.gov.md/s/P9TC8W5Dp42LSJw>. Procesul de elaborare a bazei de date referitoare la documentele de politici publice este în desfășurare. Această bază de date va fi integrată în Sistemul Informatic „e-Monitorizare” pentru a facilita accesul și gestionarea eficientă a documentelor.

Acțiunea 3.1.8. Revizuirea materialelor de instruire disponibile referitoare la planificarea strategică și elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice, ajustarea și pregătirea acestora pentru digitalizare

Acțiune realizată pentru perioada de raportare:

- Programul de instruire în domeniul planificării strategice și de elaborare a politicilor publice a fost elaborat, inclusiv cu dezvoltarea modulelor obligatorii și a 4 module opționale de instruire.
- În anul 2024 au fost desfășurate 33 sesiuni de instruire, în cadrul cărora au fost instruiți circa 570 de funcționari publici.

OS 3.2. Ridicarea până în anul 2026 a nivelului de aliniere a cadrului normativ și instituțional la criteriile de eligibilitate pentru aderarea la UE de la nivel incipient de pregătire până la nivel bun de pregătire conform metodologiei de evaluare a Comisiei Europene

Acțiunea 3.2.3. Operaționalizarea unei unități centralizate responsabile de coordonarea procesului de traducere a documentelor oficiale prezentate Comisiei Europene (contribuțiile anuale ale Guvernului la elaborarea Rapoartelor de progres ale Comisiei; documentele de poziții în cadrul negocierilor de aderare, precum și orice alte documente care sprijină declarațiile făcute în răspunsurile la întrebări și în perioada negocierilor de aderare).

Acțiune realizată:

- Prin HG nr. 888/2023, care a modificat HG nr. 657/2009 privind aprobarea Regulamentului privind organizarea, funcționarea, structura și efectivul-limită ale Cămarilor de Stat, a fost modificată structura instituțională a Cămarilor de Stat. Astfel, a fost creat Biroul pentru Integrare Europeană (BIE), cu statut de direcție generală în cadrul CS. În cadrul BIE, a fost instituit și Serviciul de traduceri.

- prin HG nr. 179/2024, Cancelaria de Stat și Ministerul Afacerilor Externe au fost restructurate, prin transferul funcțiilor responsabile de integrarea europeană de la Ministerul Afacerilor Externe către Cancelaria de Stat.

Acțiunea 3.2.4. Consolidarea capacităților funcționarilor publici din cadrul direcțiilor de politici sectoriale pentru derularea evaluării analitice a legislației UE (screening), planificarea procesului de transpunere și implementare a reglementărilor UE și pentru elaborarea cadrului legal necesar în acest scop, inclusiv realizarea acestor evaluări prin prisma Grupurilor de lucru.

Acțiune realizată pentru perioada de raportare – în perioada de referință au fost organizate 5 instruirii și ateliere de lucru privind procesul de screening și planificarea procesului de transpunere și implementare a reglementărilor UE la care au participat circa 150 de funcționari publici din diferite autorități APC.

Acțiunea 3.2.6. Continuarea perfecționării procesului de armonizare la nivelul autorităților publice, însoțită de activități de instruire/informare privind reglementările specifice ale procesului de elaborare și promovare a actelor normative cu relevanță UE.

Acțiune realizată pentru perioada de raportare - în perioada ianuarie-octombrie 2024, per total, au fost aprobate/adoptate 64 acte normative de transpunere din care 12 constituie Legi, iar 52 constituie acte ale Guvernului (inclusiv 7 proiecte de Legi transmise Parlamentului pentru examinare și adoptare) și ale altor autorități publice, inclusiv autonome. Actele normative în cauză au asigurat transpunerea în legislația națională a 116 acte UE, dintre care 55 au fost transpuse integral, iar 61 au fost transpuse parțial.

OS 3.3. *Până în anul 2026 circuitul documentelor în administrația publică va fi eficient asigurat prin proceduri simplificate de elaborare și avizare inclusiv pentru procesul de aderare la UE.*

Acțiunea 3.3.1. Elaborarea unei analize a procedurilor existente, pentru identificarea celor care îngreunează și încetinesc procesul legislativ și activitatea autorităților publice

Acțiune realizată – a fost elaborată analiza situației existente în noiembrie 2023, care a stat la baza proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (privind procesul de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative) elaborat în comun de către Cancelaria de Stat și Ministerul Justiției. Prin respectiva lege au fost aduse modificări la Legea nr. 100/20217 cu privire la actele normative - Legea nr.49/2024).

OS 3.4. *Până în anul 2026 va fi asigurat un grad de acoperire financiară a documentelor de planificare pe termen mediu și a programelor sectoriale de cel puțin 70%.*

Acțiunea 3.4.1. Dezvoltarea mecanismului și instituționalizarea procesului de stabilire a priorităților de politici publice.

Acțiune realizată - mecanismul de stabilire a priorităților a fost dezvoltat și integrat în regulamentele de funcționare ale Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1070/2023, precum și ale Consiliului pentru Coordonarea Dezvoltării Durabile, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. 181-d/2024.

Acțiunea 3.4.2. Racordarea cadrului de planificare bugetară la prioritățile de dezvoltare pe termen mediu, stabilite în planul național de dezvoltare.

Acțiune realizată - mecanismul de racordare a cadrului de planificare bugetară la prioritățile de dezvoltare pe termen mediu, stabilite în planul național de dezvoltare, a fost dezvoltat și testat în cadrul procesului de elaborare a proiectului Planului Național de Dezvoltare pentru perioada 2025-2027. Elementele de coordonare interinstituțională au fost integrate în

regulamentele de funcționare ale Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1070/2023, și ale Consiliului pentru Coordonarea Dezvoltării Durabile, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. 181-d/2024.

Acest mecanism a facilitat alinierea acțiunilor de reformă și a proiectelor de dezvoltare pentru perioada 2025-2027 cu prevederile strategiilor sectoriale de cheltuieli pentru aceeași perioadă. Instrucțiunile corespunzătoare au fost incluse în Hotărârea Guvernului nr. 661/2024, care modifică Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.

Acțiunea 3.4.3. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 377/2018 și a cadrului normativ conex, în vederea asigurării alinierii asistenței externe la strategiile de dezvoltare și la prioritățile Guvernului.

Acțiune realizată - a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 534/2024, care modifică Hotărârea Guvernului nr. 377/2018, referitoare la reglementarea cadrului instituțional și a mecanismului de coordonare și management al asistenței externe.

Acțiunea 3.4.4. Îmbunătățirea și asigurarea punerii în aplicare a cadrului normativ ce vizează activitatea Consiliilor sectoriale de coordonare a asistenței externe, în vederea reanimării activității acestora.

Acțiune realizată - în cadrul procesului de consolidare a coordonării și gestionării asistenței externe, au fost constituite un total de 16 Consilii sectoriale, fiecare având ca scop gestionarea eficientă a asistenței externe în domenii specifice (3 consilii: MAI, MDED; 2 consilii: MIDR, MC; 1 consiliu: MAIA, MMPS, MF, MEC, MM, MAE, ME, MS, BNS).

Pe parcursul anului 2024, aceste Consilii sectoriale au desfășurat un total de 29 de ședințe, în cadrul cărora au fost discutate și coordonate acțiuni specifice pentru implementarea eficientă a proiectelor și inițiativelor de asistență externă.

Acțiunea 3.4.5. Elaborarea instrumentelor speciale de estimare a costurilor și evaluare a impactului financiar, cu integrarea acestora în mecanismele de planificare strategică.

Acțiune realizată - în scopul îmbunătățirii procesului de planificare bugetară și a evaluării impactului financiar al politicilor publice, au fost elaborate instrumente speciale destinate estimării costurilor și evaluării impactului financiar.

Instrumentele dezvoltate vor fi utilizate în etapa de elaborare a documentelor esențiale de planificare strategică, precum Programul Național de Aderare (PNA), Planul Național de Reglementări (PNR) și Planul Național de Dezvoltare (PND). Acestea vor fi distribuite ministerelor și autorităților publice relevante, iar în etapa următoare, vor fi integrate în Sistemul Informatic „e-Monitorizare”, pentru a asigura o gestionare eficientă și monitorizarea continuă a politicilor publice și a impactului financiar asociat acestora.

Acțiunea 3.4.6. Consolidarea capacităților autorităților publice centrale de estimare a costurilor (financiare și non-financiare) pentru acțiunile de politici publice.

Acțiune realizată - în perioada 3-4 iulie 2024, au fost organizate sesiuni de instruire destinate personalului din Cancelaria de Stat și ministerelor, implicat în coordonarea procesului de elaborare a Programului Național de Aderare (PNA), Planului Național de Reglementări (PNR) și a Planului Național de Dezvoltare (PND). Aceste sesiuni s-au concentrat pe aplicarea instrumentelor electronice de estimare a costurilor politicilor publice, cu scopul de a îmbunătăți capacitatea funcționarilor de a evalua corect și eficient costurile asociate implementării diverselor politici guvernamentale.

Acțiunea 3.4.7. Fortificarea capacităților autorităților publice centrale de implementare și management al proiectelor de investiții capitale.

Acțiune realizată - în perioada februarie-aprilie 2024, cu suportul experților din cadrul Proiectului UE „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în identificarea și elaborarea proiectelor aferente implementării Acordului de Asociere RM-UE”, au fost desfășurate cinci sesiuni de instruire destinate personalului din autoritățile publice centrale și locale, precum și instituțiilor din subordinea acestora. În total, în perioada februarie-aprilie 2024, au fost instruite **219 persoane**.

OS 3.5. *Până în anul 2026 controlul intern managerial la nivelul administrației publice va fi consolidat prin creșterea gradului de respectare a standardelor de control intern, fortificarea mecanismelor de raportare și sporirea capacității și responsabilității manageriale orientate spre rezultat*

Acțiunea 3.5.1. Analiza sistemului de răspundere managerială la nivelul Guvernului prin prisma bunelor practici UE.

Acțiune realizată - Ministerul Finanțelor a realizat o analiză detaliată a sistemului de răspundere managerială la nivelul autorităților publice centrale (APC) subordonate Guvernului, pe baza monitorizării anuale a situației referitoare la controlul intern managerial. Rezultatele acestei analize sunt prezentate în Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern (CFPI) pentru anul 2024, în cadrul Capitolului 2. Raportul a fost aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. 111/2024 (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 318-320 art. 5 din 25.07.2024).

OS 3.6. *Până în anul 2025 vor fi dezvoltate și aplicate metode eficiente privind organizarea și asigurarea transparenței procesului decizional urmare a evaluării acestora*

Acțiunea 3.6.1 Evaluarea eficienței soluțiilor digitale existente, a instrumentelor, mecanismelor și platformelor de consultare publică.

Acțiune realizată:

- A fost agreată metodologia de evaluare a platformei particip.gov.md în cadrul elaborării studiului aferent. Pe baza recomandărilor din evaluare, urmează elaborarea Caietului de sarcini pentru dezvoltarea portalului, cu finanțare din surse bugetare și sprijinul partenerilor de dezvoltare;
- Conform regulamentului-cadru al platformei consultative permanente (Anexa 2, HG nr. 967/2016), toate cele 14 ministere au instituit platforma consultativă permanentă;
- Prin Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 43/2024, a fost creată Rețeaua consultărilor publice „TeConsult”, formată din 32 de funcționari publici specializați în consultări publice;
- În 2024, Cancelaria de Stat, împreună cu Național Democratic Institute (NDI), a organizat 6 sesiuni de instruire pentru membrii rețelei TeConsult, consolidând astfel capacitățile acestora.
- În luna aprilie 2024, în scopul evaluării nivelului de conformare a autorităților administrației publice centrale la prevederile cadrului normativ în domeniul transparenței decizionale a fost elaborat și publicat pe site-ul oficial al Cancelariei de Stat *Raportul anual privind asigurarea transparenței în procesul decizional de către autoritățile APC pentru anul 2023*, (<https://cancelaria.gov.md/ro/advanced-page-type/rapoarte-anuale-privind-transparenta-procesul-decizionala>).

4. Debirocratizarea și dezvoltarea serviciilor electronice

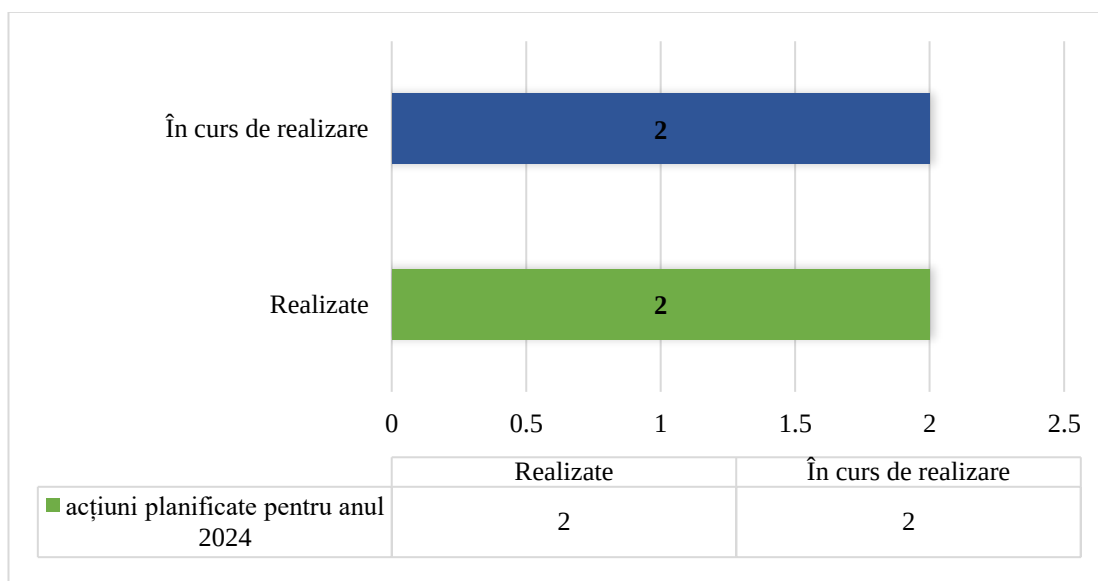
OG 4. *Până la finalul anului 2030 Republica Moldova va avea o administrație publică eficientă care va dispune de practici democratice și va oferi servicii de înaltă calitate cetățenilor și mediului de afaceri*

Acesta este constituit din 3 obiective specifice și 36 de acțiuni, cu responsabilitatea implementării atribuită celor 7 entități: CS, MMPS, CNAS, AGE, MDED, ASP, MAI, AGEPI, MAE, MJ, ANA și STISC.

Adoptarea tehnologiilor moderne și a soluțiilor inovatoare va transforma administrația publică, făcând-o mai accesibilă și mai eficientă atât pentru cetățeni, cât și pentru mediul de afaceri. Implementarea serviciilor online și a platformelor digitale va contribui la reducerea timpului și a costurilor administrative, facilitând astfel interacțiunile dintre cetățeni și instituțiile publice. Pentru obiectivul general 4, în anul 2024 au fost stabilite 4 acțiuni, dintre care:

- 2 acțiuni au fost realizate;
- 2 acțiuni în curs de realizare (Diagrama 12).

Diagrama 12: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul IV (nr. acțiuni)

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

OS 4.1. *50% din serviciile publice prestate vor fi modernizate până în anul 2026 prin revizuirea și automatizarea procesului de prestare a acestora, în scopul corespunderii cu prevederile Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice.*

Acțiunea 4.1.4. Digitalizarea serviciilor legate de înmatricularea unităților de transport.

Acțiune realizată - a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 646/2024 cu privire la modificarea unor Hotărâri ale Guvernului (digitalizarea serviciilor de înmatriculare a unităților de transport). În luna noiembrie 2024 au fost digitalizate 2 servicii în domeniul înmatriculării vehiculelor, care sunt disponibile pe platforma de dezvoltare a serviciilor electronice:

1. Eliberarea în mod automat a extrasului din Registrul de stat al vehiculelor;

2. Transcrierea transiterii dreptului de proprietate asupra vehiculului, cu eliberarea certificatului de înmatriculare.

OS 4.2. *Consolidarea ecosistemului de e Guvernare a Republicii Moldova, prin menținerea sistemelor existente și dezvoltarea de noi soluții guvernamentale partajate, pentru asigurarea condițiilor necesare eficientizării proceselor administrative și de prestare a serviciilor publice.*

Acțiunea 4.2.10. Dezvoltarea instrumentelor electronice de democrație participativă, pentru facilitarea proceselor de consultare, comunicare și implicare în procesul decizional al cetățenilor activi și al mediului de afaceri, pentru accelerarea implementării ideilor, a inițiativelor civice și a proiectelor importante din punct de vedere social, precum și pentru depunerea de către cetățeni a petițiilor electronice adresate autorităților administrative și instituțiilor publice din Republica Moldova.

Acțiune în curs de realizare:

- Indicatorul „Cadru normativ aprobat” a fost realizat prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 564/2024, care aprobă Conceptul platformei pentru susținerea democrației participative – e-Democrație.
- Referitor la indicatorul „Soluție tehnică dezvoltată și implementată”, procesul de dezvoltare a Platformei electronice „e-Democrație” a fost demarat la începutul lunii septembrie 2024. În prezent, platforma se află în etapa celui de-al doilea sprint de dezvoltare a modului e-Petiții.

Acțiunea 4.2.14. Asigurarea instruirii funcționarilor publici și a celor de demnitate publică, pentru obținerea competențelor digitale generale, conform DigiComp al UE.

Acțiune realizată - pentru a asigura implementarea acțiunilor, au fost organizate multiple instruirii destinate funcționarilor publici, axate pe competențe digitale, securitate cibernetică și inteligență artificială. Printre acestea se numără sesiuni practice, ateliere de lucru, conferințe și webinare, precum: Moldova Cybersecurity Forum 2024, Moldova Digital Summit 2024, Cyber Security Week 2024, precum și instruirii pe teme precum: inteligența artificială, transformarea digitală și gestionarea datelor deschise, reziliența informațională, comunicarea digitală și utilizarea platformelor electronice guvernamentale.

OS 4.3. *Digitalizarea activității autorităților administrației publice locale.*

Acțiunea 4.3.1. Dezvoltarea Portalului administrației publice locale din Republica Moldova „e-APL”.

Acțiune în curs de realizare - în conformitate cu Ordinul Directorului AGE nr. 24/3005-12 din 29.02.2024, în perioada 4-29 martie 2024 a avut loc testarea funcționalităților Portalului Administrației Publice Locale din Republica Moldova (e-APL), cu participarea reprezentanților a 11 autorități ale administrației publice locale.

La data de 24.06.2024, a fost aprobat Ordinul Directorului AGE nr. 3005-31 „Cu privire la pilotarea funcționalităților Portalului Administrației Publice Locale din Republica Moldova (e-APL)”. Perioada de pilotare a acestora a fost stabilită pentru perioada 15.08 și 21.12.2024.

5. Administrația publică locală

OG 5. *Capacitatea administrației publice locale de a furniza într-un mod echitabil servicii publice adecvate și accesibile populației va crește în mod semnificativ*

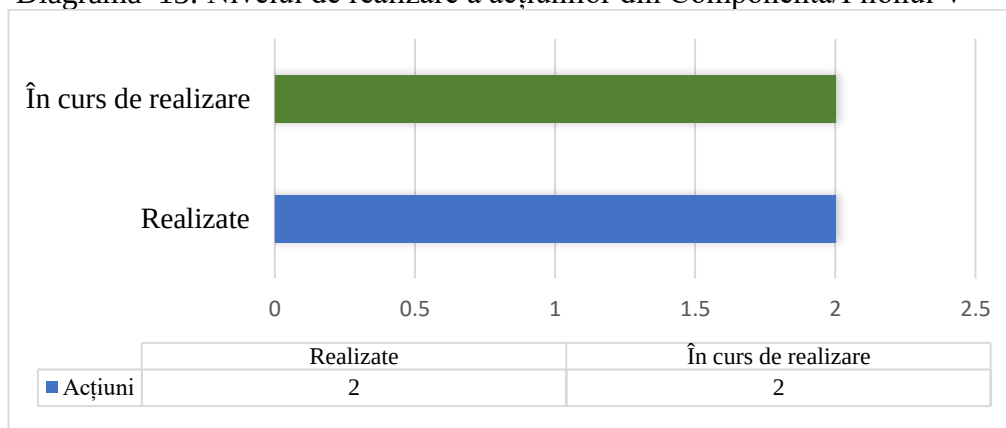
Obiectivul general 5 este alcătuit din 5 obiective specifice și 15 acțiuni, având 7 entități responsabile: CS, MEC, MMPS, MF, AGE, APP și ASP.

Prin implementarea acestor măsuri și prin angajamentul față de principiile bunei guvernări, administrațiile publice locale vor contribui substanțial la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor și la creșterea satisfacției și încrederii în instituțiile publice.

Pentru obiectivul general 5, în anul 2024 au fost stabilite 4 acțiuni, dintre care:

- 2 acțiuni au fost realizate;
- 2 acțiuni în curs de realizare (Diagrama 13).

Diagrama 13: Nivelul de realizare a acțiunilor din Componenta/Pilonul V

Sursa: Calcul realizat de autor în baza informațiilor prezentate de autorități

OS 5.1. Până la sfârșitul anului 2026, cel puțin o treime din UAT-urile de nivel I vor fi restructurate sau în proces de restructurare, iar capacitatea instituțională a acestora va fi mărită semnificativ.

Acțiunea 5.1.3. Creșterea eficienței în furnizarea serviciilor publice din domeniul asistenței sociale și educației prin crearea de servicii deconcentrate ale Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Muncii și Protecției Sociale pe structura actualelor regiuni de dezvoltare și transferul către noile structuri a funcțiilor actuale, îndeplinite în aceste domenii, de către consiliile raionale.

Acțiune în curs de realizare -

- prin Ordinul nr. 1684 din 14 decembrie 2023, Ministerul Educației și Culturii (MEC) a constituit un grup de lucru și a aprobat un Plan de acțiuni pentru implementarea procesului „Restart în educație”.
- a fost elaborată o matrice a competențelor specifice sectorului educației și, de principiu, a fost stabilit conceptul noii structuri organizaționale. În continuare, urmează a fi elaborat documentul de politică aferent acestui proces.

OS 5.3. Până la sfârșitul anului 2026, gradul de încredere al cetățenilor în eficiența și integritatea autorităților locale va crește cu 20% față de anul 2022.

Acțiunea 5.3.2. Îmbunătățirea clarității și a modului de aplicare a sistemului de incompatibilități și conflicte de interese.

Acțiune realizată - din totalul sesizărilor primite, 100% dintre cele înaintate de către reprezentanții APL pe segmentul incompatibilități și conflicte de interese au fost examinate, și după caz, transmise ANI în termen.

Acțiunea 5.3.3. Îmbunătățirea reprezentativității și responsabilizării democratice a consiliilor locale/raionale și aleșilor executivi, precum și o mai bună claritate a raporturilor dintre aceștia.

Acțiune în curs de realizare - în prezent, se află în proces de definitivare proiectul Legii privind modificarea unor acte normative, care are ca obiectiv îmbunătățirea mecanismului de

consultare între autoritățile publice centrale și cele locale și consolidarea principiilor de guvernare democratică. Detaliile finale ale proiectului sunt în curs de revizuire și urmează a fi finalizate în perioada imediat următoare.

Acțiunea 5.3.4. Modificarea cadrului juridic actual care reglementează referendumurile locale de revocare a primarului.

Acțiune realizată - la 8 decembrie 2022, Parlamentul RM a adoptat noul Cod electoral (nr. 325/2022), în vigoare din 1 ianuarie 2023, care aduce modificări cadrului juridic privind referendumul local pentru revocarea primarului. Noile prevederi vizează condițiile de organizare, procedura de validare a semnăturilor și criteriile de revocare, consolidând astfel mecanismul juridic aplicabil acestui proces.

Reforma administrației publice locale - Unul din domeniile de intervenție ale Strategiei de reformă a administrației publice (SRAP) din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, este reforma APL, care cuprinde viziunea pe termen mediu de consolidare a capacităților administrative ale unităților administrativ teritoriale prin **promovarea amalgamării teritoriale voluntare**, ce ar conduce, la o primă etapă, la reducerea fragmentării excesive și ar încuraja prin anumite stimulente consolidarea instituțională a primăriilor.

În context, a fost adoptată Legea privind amalgamarea voluntară a unităților administrative-teritoriale (Legea nr. 225/2023) și Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale (HG nr. 925/2023).

Mai multe informații referitor la implementarea politicii de amalgamare voluntară sunt disponibile pe pagina oficială dedicată: <https://amalgamare.gov.md/>, inclusiv în *Raportul privind procesul de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale de nivelul I în Republica Moldova* https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/raport_av_2024-cuanexe_1_0.pdf.

Un alt instrument de consolidare a capacităților instituționale ale autorităților locale de prestare a serviciilor publice se referă la **cooperarea intercomunitară**, prin intermediul Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară (ADI).

Cooperarea intercomunitară reprezintă un obiectiv asumat și reglementat atât la nivelul SRAP pentru anii 2023-2030, cât și reglementat de *Legea nr.17/2023 cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară și Hotărârea Guvernului nr.609/2023 pentru punerea în aplicare a prevederilor legii nr.17/2023 cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară*. Cooperarea intercomunitară constituie un instrument de furnizare în comun, în condiții de calitate și eficacitate, a serviciilor publice locale, având în vedere faptul că actualmente autoritățile administrației publice locale nu posedă capacitatea instituțională și funcțională adecvată.

La moment, în țara noastră sunt înregistrate și funcționează 4 asociații de dezvoltare intercomunitară. Asociațiile au fost instituite pe principii benevole și activează doar în domeniile stabilite de comun acord de unitățile administrativ-teritoriale fondatoare.

Eficiența activității asociațiilor constituite va fi evaluată în timp, ori aceste asociații sunt la început de cale, respectiv concluzii pertinente vor fi prezentate la o următoare etapă de evaluare.

IV. Concluzii și recomandări

Analiza implementării acțiunilor planificate relevă atât progrese semnificative, cât și întârzieri în realizarea de Planului de Acțiuni. Din totalul de 42 de acțiuni planificate pentru realizare în anul 2024, 11 acțiuni (2 cu termen în iulie și 9 în decembrie) nu au fost finalizate la timp, însă acestea sunt în desfășurare și înregistrează progrese, ceea ce nu permite clasificarea lor drept nerealizate.

Colaborarea cu autoritățile co-executoare se menține funcțională, însă necesită îmbunătățiri pentru a reduce termenele de implementare și a asigura respectarea obiectivelor stabilite. O coordonare mai eficientă între instituțiile implicate ar contribui la eliminarea blocajelor administrative și eventual ar permite finalizarea acțiunilor în termenele stabilite.

Pentru îmbunătățirea procesului de implementare, este necesar să se acorde o atenție sporită prioritizării acțiunilor de reformă, astfel încât măsurile esențiale să fie gestionate cu eficiență și în termenele stabilite. Este necesar ca autoritățile să consolideze disciplina instituțională în gestionarea reformelor, aspect ce va demonstra angajamentul față de procesul de modernizare a administrației publice și va contribui la creșterea încrederii publicului în capacitatea acestora de a implementa schimbări eficiente și sustenabile.

Anexa nr. 1 Lista autorităților/instituțiilor publice responsabile

Cancelaria de Stat
Ministerul Finanțelor
Ministerul Educației și Cercetării
Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
Ministerul Justiției
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Ministerul Afacerilor Interne
Ministerul Sănătății
Ministerul Apărării
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Ministerul Mediului
Ministerul Energiei
Ministerul Culturii
IP Agenția de Guvernare Electronică
IP Serviciul Tehnologii Informației și Securitate Cibernetică
IP Agenția Servicii Publice
IP Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (raportează Ministerul Finanțelor)
IP Universitatea de Stat din Moldova (Institutul de Administrare Publică)
Biroul Național de Statistică
Serviciul Tehnologii Informaționale a MAI (raportează Ministerul Afacerilor Interne)
Agenția Resurse Informaționale Juridice (Raportează Ministerul Justiției)
Agenția Națională a Arhivelor

Anexa nr. 2. Lista actelor normative aprobate în anul 2024

№	Denumire act normativ
Legi	
1	Legea nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane)
2	Legea nr. 49/2024 pentru la modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative)
3	Legea nr. 68/2024 pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte
4	Legea nr. 214/2024 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală)
Hotărâri de Guvern	
1	Hotărârea Guvernului nr. 45/2024 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 829/2023 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027
2	Hotărârea Guvernului nr. 79/2024 cu privire la Planul de formare și dezvoltare profesională a personalului din autoritățile publice pentru anul 2024
3	Hotărârea Guvernului nr. 179/2024 cu privire la restructurarea unor autorități publice și la modificarea unor hotărâri ale Guvernului
4	Hotărârea Guvernului nr. 187/2024 cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a industriilor creative „Moldova Creativă” pentru anii 2024-2027
5	Hotărârea Guvernului nr. 201/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1047/1999 cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare „Automobilul” în Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării autovehiculelor și remorcilor acestora
6	Hotărârea Guvernului nr.285/2024 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului privind autoritățile administrative din subordinea Ministerului Mediului (modificarea cadrului normativ conex Legii nr. 47/2024)
7	Hotărârea Guvernului nr. 273/2024 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (eficientizarea activității de audit intern și a structurii aparatului central al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale)
8	Hotărârea Guvernului nr. 447/2024 cu privire la modificarea și abrogarea unor acte normative (eficientizarea procesului de elaborare și promovare a actelor Guvernului)
9	Hotărârea Guvernului nr. 534/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe
10	Hotărârea Guvernului nr. 564/2024 pentru aprobarea Conceptului platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație)
11	Hotărârea Guvernului nr.567/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 147/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Culturii
12	Hotărârea Guvernului nr. 574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare
13	Hotărârea Guvernului nr. 581/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 201/2009 privind punerea în aplicare a Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public
14	Hotărârea Guvernului nr.596/2024 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (eficientizarea activității de audit intern și a structurii aparatului central al Ministerului Muncii și Protecției Sociale)

15	Hotărârea Guvernului nr. 661/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice
16	Hotărârea Guvernului nr.731/2024 privind modificarea unor acte normative (optimizarea subdiviziunilor Ministerului Justiției și autorităților din subordine)
17	Hotărârea Guvernului nr. 757/2024 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (eliberarea cărții de identitate cetățenilor Republicii Moldova, modernizarea și digitalizarea serviciilor publice de înregistrare la domiciliu/reședința temporară, dezvoltarea interoperabilității la prestarea serviciilor publice, delegarea unor funcții de către prestatorul de servicii de încredere calificat)
18	Hotărârea Guvernului nr.782/2024 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (consolidarea capacității instituționale a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare)
19	Hotărârea Guvernului nr. 797/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 925/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale
20	Hotărârea Guvernului nr.864/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 148/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății (eficientizarea activității de audit intern și a structurii aparatului central)
Ordine al APC	
1	Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 43/2024
2	Ordinului ASP nr.811 din 22.10.2024 cu privire la lansarea serviciului electronic de transcriere a transiterii dreptului de proprietate asupra vehiculului cu eliberarea certificatului de înmatriculare prin intermediul platformei de dezvoltare a serviciilor electronice
3	Ordinul Directorului AGE nr. 24/3005-12 din 29.02.2024 cu privire la testarea funcționalităților Portalului Administrației Publice Locale din Republica Moldova (e-APL)
4	Ordinul Directorului AGE nr. 3005-31 din 26.06.2024 „Cu privire la pilotarea funcționalităților Portalului Administrației Publice Locale din Republica Moldova (e-APL)”
5	Ordinul nr. 84 la data 31.07.2024 cu privire la aprobarea Planului de evaluare externă a calității activității de audit intern pentru anul 2024
6	Ordinului MF nr.24/2023 privind lansarea cu scop de testare a Sistemului informațional de raportare „Control intern managerial și audit intern” (în continuare SIA CIMAI)
7	Ordinul ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 114 din 04.07.2024 privind aprobarea Registrului riscurilor în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
8	Ordinul BNS nr. 21 din 11.03.2024 privind aprobarea Chestionarelor RPL

Anexa nr. 3. Lista acțiunilor restante, dar care sunt în derulare

№	Numărul acțiunii	Acțiuni	Termen de realizare	Instituția responsabilă	Statut
1	1.3.1.	Dezvoltarea conceptului SIA EMRU – sistem informatic autonom sau parte componentă a SIA REA	Decembrie 2024	AGE, STISC	În curs de realizare
2	2.1.2.	Pe baza recomandărilor analizelor funcționale comprehensive, raționalizarea și stabilizarea structurii administrației publice centrale, evitarea suprapunerii de domenii și competențe, stabilirea de structuri operaționale standardizate	Iulie 2024	CS	În curs de realizare
3	2.1.3.	Modificarea actelor normative ce reglementează organizarea și funcționarea instituțiilor publice	Decembrie 2024	CS	În curs de realizare
4	2.2.1.	Analiza și ajustarea procedurilor de management financiar bugetar și de execuție bugetară pentru toate tipurile de instituții publice, inclusiv pentru cele aflate la autogestiune	Decembrie 2024	MF	În curs de realizare
5	2.2.2.	Analiza comparativă și corelarea sistemelor de salarizare aplicabile în cadrul sectorului public cu identificarea criteriilor optime de omogenizare a acestora	Decembrie 2024	MF	În curs de realizare
6	2.3.1.	Stabilirea unei viziuni clare în ceea ce privește conceptul de „autogestiune” al instituțiilor publice și definirea în legislație a tipurilor de servicii care pot fi tarificate și pot astfel deveni venituri proprii	Iulie 2024	CS	În curs de realizare
7	2.3.2.	Introducerea unui regim de management orientat spre rezultate, care va cuprinde toate instituțiile publice	Decembrie 2024	CS	În curs de realizare
8	4.2.10.	Dezvoltarea instrumentelor electronice de democrație participativă, pentru facilitarea proceselor de consultare, comunicare și implicare în procesul decizional al cetățenilor activi și al mediului de afaceri pentru accelerarea implementării ideilor, a inițiativelor civice și a proiectelor importante din punct de vedere social, precum și pentru depunerea de către cetățeni a petițiilor electronice adresate autorităților și instituțiilor publice din Republica Moldova	Decembrie 2024	CS	În curs de realizare
9	4.3.1.	Dezvoltarea Portalului administrației publice locale din Republica Moldova „e-APL”	Decembrie 2024	CS	În curs de realizare
10	5.1.3.	Creșterea eficienței în furnizarea serviciilor publice din domeniul asistenței sociale și educației prin crearea de servicii deconcentrate ale Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Muncii și Protecției Sociale pe structura actualelor regiuni de dezvoltare și transferul către noile structuri a funcțiilor actuale îndeplinite în aceste domenii de către consiliile raionale	Decembrie 2024	MEC	În curs de realizare
11	5.3.3.	Îmbunătățirea reprezentativității și responsabilizării democratice a consiliilor locale/raionale și aleșilor executivi, precum și o mai bună claritate a raporturilor dintre aceștia	Decembrie 2024	CS	În curs de realizare